

NÄRODLAD POLITIK

VALPLATTFORM FÖR CENTERPARTIET 2015-18

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Det är en stor framgång för Centerpartiets politik att vi i valet den 14 september 2014 för första gången kan välja ledamöter till ett direktvalt regionfullmäktige. Sedan 1970-talet har vi arbetat för att medborgarna ska få ett större inflytande över utvecklingen i den egna regionen och frågor som berör deras vardag. Vi lyfte då fram förslag om direktvalt länsparlament och decentralisering av makt och inflytande från staten till länen/regionerna. Våra idéer förverkligas nu.

Centerpartiet ser stora möjligheter med en regionkommun som har ett direktvalt regionfullmäktige. Viktiga och angelägna frågor som rör regionens framtid kan nu samordnas och avgöras på regional nivå. Det blir tydligare för invånarna vem som har ansvaret för regionens utveckling.

Centerpartiets rötter i Jönköpings län sträcker sig hundra år tillbaka i tiden. Allt sedan dess har engagerade och aktiva företrädare för partiet fört fram viktiga frågor, arbetat med förslag och lösningar som gör vår region till en bra plats att bo och verka i.

Vi står inför en period med nya utmaningar för framtiden. Centerpartiets företrädare i regionen som väljs i valet kommer att arbeta för en hållbar utveckling. Vi har valt att kalla den en närodlad politik och den kan sammanfattas på följande sätt:

Centerpartiet arbetar för att vår region -Jönköpings län- ska bli en attraktiv region för människor att bo och leva i.

Vi tror på varje människas rätt att forma sin framtid och bestämma mera själv.

Vi vill också att fler ska ha ett jobb att gå till oavsett var man väljer att bo. Därför vill vi ha fler och växande företag i hela länet.

Samtidigt ska vi ta ansvar för miljön. En frisk och levande miljö är en förutsättning för välbefinnande och tillväxt.

Centerpartiet är det långsiktiga alternativet i svensk politik vi står för en hållbar politik på alla områden.

Vad det betyder för regionens invånare på några särskilt viktiga områden beskriver vi i följande avsnitt.

Bra förutsättningar för framtiden

Vår region -Jönköpings län- har idag drygt 340 000 invånare. Det är ungefär 3,5 % av Sveriges befolkning. Närmaste årtiondena måste vi i regionen växa minst i samma takt som befolkning ökar i landet för att behålla vår andel i riket. Region behöver bli attraktivare för unga och andra i arbetsför ålder för att balansera en allt äldre befolkning och trygga välfärden i framtiden.

Regionen har ett strategiskt bra läge i landet mellan våra tre storstadsregioner Stockholm, Göteborg och Malmö. Närheten till den Europeiska kontinenten är också en viktig fördel för vår region. Till regionens styrkor hör också bl.a. en fin naturmiljö, bra förutsättningar för gröna näringar, en livskraftig tillverkningsindustri, hög sysselsättningsgrad och en stark ideell sektor. Sammantaget ger det en bra grund för en positiv utveckling av såväl boende som arbete.

Centerpartiet arbetar för

- Investeringar i infrastruktur (vägar, järnvägar och flygplats) som knyter samman regionen med kringliggande regioner och andra delar av landet och omvärlden. Målet är en standard som svarar mot regionens framtida behov av klimatanpassade person- och godstransporter.
- Satsningar på det finmaskiga vägnätet som är av stor betydelse för företag och boende i småorter och landsbygd.
- Byggandet av Götalandsbanan som binder ihop Stockholm och Göteborg och Europabanan som binder ihop regionen söderut med kontinenten byggs med målet att korta restider och öka kapaciteten i den spårbundna trafiken.

En attraktiv region

Vad som bidrar till att göra en region attraktiv för boende, utbildning, arbete och företagande skiftar naturligtvis beroende på vad den som tittar på region söker för egen del. Här har det betydelse för i vilken ålder man är utbildning och intressen eller vilken bakgrund man har.

För unga betyder utbildnings- och arbetsmarknadsutbudet, möjligheterna till prisvärt boende, fritidsaktiviteter som kultur och idrott samt nöjen mycket för attraktionskraften. Unga familjer tittar kanske mer på utbudet av lämpliga arbeten, prisvärt boende med bra miljö, bra samhällsservice

som barnomsorg/skola, kollektivtrafik, samt fritids- och kulturaktiviteter för både barn och vuxna.

Tolerans och öppenhet för olika kulturer och livsstilar är också viktiga egenskaper för en attraktiv region. Liksom ett jämställt arbetsliv och samhälle stärker attraktionskraften. För att bli en attraktiv region krävs också lyhördhet inför nya strömningar och förmåga till omställning för att möta utmaningar.

Centerpartiet ser att regionen behöver lägga mer kraft på att öka regionens attraktivitet för att få ungdomar, unga vuxna och barnfamiljer att välja stanna kvar eller flytta hit för att bosätta sig och ta ett jobb här. Konkurrensen hårdnar mellan regionerna och inte minst i förhållande till storstadsområdena som idag har en stark dragningskraft på både unga och företag.

Centerpartiet arbetar för att

- Regionen tillsammans med kommunerna tar fram en långsiktig strategi för marknadsföring av regionen.
- Jönköpings högskola ges möjligheter att växa och erbjuda fler utbildningsplatser.
- Fortsatt utbyggnad av utbildningar och utbildningsplatser på högskole- och eftergymnasialnivå i länets kommuner.
- Länets kommuner ska öka byggandet av bostäder anpassat för olika gruppers behov som t.ex. unga vuxna och familjer.
- Lånetaket bör förändras så att fler får möjligheter att bygga hus i småorter och på landsbygden.
- Enklare byggregler och ökade möjligheter att på landsbygden bygga strandnära.
- Kollektivtrafiken byggs ut i länet så att det finns en väl fungerande kollektivtrafik för pendling till arbete och studier samt fritidsresande.
- Förstärkt närtrafik på landsbygden och småorter.
- Ge de regionala kulturinstitutionerna som t.ex. Smålands Musik och teater och Läns museet bättre förutsättningar att arbeta i hela regionen.
- Satsning på ökat kulturutbud för barn och ungdomar.
- Bredda utbudet av kultur genom ökad samverkan mellan regionen, kommunerna, folkbildningen och övriga civilsamhället.

Alla delar i regionen är viktiga för utvecklingen

Förutsättningarna skiftar stort och skillnaderna är betydande inom regionen som rymmer såväl gles landsbygd som stor stad. Båda är viktiga för regionens utveckling fast på olika sätt och inom skilda områden.

Jönköpings kommun är sett till antalet invånare en av landets större kommuner. Som flertalet av kommunerna i motsvarande storlek som också

är regionala centra har man en bra tillväxt. Utvecklingen i Jönköping betyder mycket för hela regionens attraktivitet och utveckling i förhållande till andra regioner i landet. Som **"regional motor"** har man också betydelse för utvecklingen i länets övriga delar. Jönköping erbjuder ett större och bredare utbud av jobb, utbildning, service, kultur och nöje också för boende ute i länet. På så sätt är man ett komplement till det lokala utbudet och kan bidra till att stärka hela regionens attraktionskraft.

Centerpartiet mål är ett långsiktigt hållbart samhälle. För att uppnå det behövs det en balanserad utveckling mellan olika delar av landet såväl inom vår egen region. Regionalt beslutade åtgärder och insatser bör därför riktas in på att stärka vår region i förhållande till andra starka regioner och skapa bra utveckling i regionens alla delar.

Centerpartiet ser en politisk utmaning i att arbeta med regionala satsningar som kan bidra till lokal nytta och samordna lokala satsningar så de kan bli till regional nytta. Civilsamhället med föreningsliv och lokala grupper har en viktig roll i detta arbete.

Centerpartiet arbetar för att

- Regionen ska använda sig fullt ut av de möjligheter som EU:s fonder och olika program ger till regionala utvecklingsinsatser och landsbygdsutveckling.
- Utveckling av besöks- och turismnäringen i hela länet.
- Stödja utbyggnaden av snabbt bredband till företag och hushåll i hela länet.
- Upprätta ett handlingsprogram för utvecklingen i länets mindre samhällen och småorter.
- En väl utbyggd samhällsservice i alla delar av länet.

Bättre villkor för jobbskaparna ger jobb i hela regionen

Ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv är grunden för vår välfärd. Region Jönköping har en lång och stark tradition som en av landets ledande industriregioner. Här finns en företagskultur med många små och medelstora företag oftast lokalt äga och med stor förmåga till förnyelse och flexibilitet. Tillsammans med den entreprenörsanda som präglar regionen är det en av styrkorna som är viktigt att bygga vidare på inför framtiden.

Nyckeln till utveckling i hela regionen är fler livskraftiga företag som skapar jobb. Småföretagen måste få möjligheter att växa och anställa fler. Det relativt låga nyföretagandet Jönköpings län är ett problem. Att förbättra förståelsen och attityden för företagandets betydelse är en viktig pusselbit i att skapa ett bättre företagsklimat. Underlätta möjligheterna till start och etablering, förenkla tillämpningen av regler och korta handläggningstider är andra viktiga åtgärder för ett lokalt bra företagsklimat.

Företagen behöver välutbildad arbetskraft och med rätt utbildning. Bristen på arbetskraft som svarar mot företagens behov av kompetenser är ett växande problem som måste åtgärdas. Det blir särskilt tydligt på mindre orter.

Centerpartiet arbetar för att

- Öka nyföretagandet i regionen.
- Bygga en tätare samverkan mellan utbildningssystem och arbetsliv för en bättre matchning mellan utbildningar i regionen och företagens behov av kompetens.
- Öka satsningarna på lärlingsutbildning.
- Förstärka och bygga ut Science park verksamheten i länet.
- Förstärka forskningsresurserna vid Jönköpings högskola.
- Stödja ung företagsamhet.
- Förenkla regelverket för företagande och anställning av unga.

En målmedveten grön omställning för en hållbar utveckling

En långsiktig hållbar utveckling för miljön förutsätter att samhället och alla dess olika verksamheter genomgår en omställning för att minska belastningen på miljön. Vi måste vända utvecklingen när det gäller utsläpp av växthusgaser till minskade utsläpp och en koldioxidsnål ekonomin. Exponeringen av farliga och giftiga ämnen i vår vardag som påverkar naturen, vår hälsa och våra barn måste minska. Giftiga och hormonstörande kemikalier ska förbjudas. Vardagen ska vara giftfri.

Skyddet av den biologiska mångfalden är nödvändig för att ekosystemen ska kunna fortleva. Naturen har unika värden som alla måste kunna ta del av. En levande landsbygd och konkurrenskraftiga gröna näringar är en förutsättning för omställningen till ett hållbart samhälle. Landsbygdens företagare kan producera den klimatsmarta, närproducerade maten och den förnyelsebara skogsråvaran. Jord- och skogsbruksföretagen är av stor betydelse för vår region och har goda förutsättningar att växa och ge fler jobb spridda över hela länet. Inte bara i primärproduktionen utan också i förädlingsleden. Regionens två naturbruksskolor Tenhult och Stora Segerstad har här en stor betydelse som regionala utbildnings- och kompetenscentrum inom gröna näringar. Näringarnas betydelse för den regionala utvecklingen måste lyftas fram och ges ökad tyngd.

Genom offentliga upphandlingar kan regionen och kommunerna utöva en betydande konsumentmakt genom att upphandla ekologiskt och närproducerad mat och därmed bidra till att främja gröna jobb. Att svenska djurskyddsregler tillämpats i uppfödningen är också ett viktigt krav vid upphandling.

Det behövs också miljövänliga och klimatsmarta lösningar i städerna. Att bygga hållbara städer är stor utmaning. Centerpartiet driver på för en grön samhällsplanering. Vi måste bli bättre på att återvinna avfall och resurser, minska matsvinnet och effektivisera energianvändningen.

Omvandlingskraften finns bland de entreprenörer och miljöteknikföretag som utvecklar nya smarta lösningar och teknik inom energi- och resurshushållning. Regionen kan genom uppdrag och projekt stödja och påskynda omställningen.

Det är regionalt och lokalt som satsningar på och infrastruktur för förnybar energi byggs. Det är främst på landsbygden som vindkraft, bioenergi och solenergi produceras. Regionen har goda förutsättningar för produktion av förnybar energi och det är viktigt att ta tillvara denna möjlighet i omställningsarbetet och övergripande samhällsplanering. Länets klimat- och energistrategi har som vision 2050 att Jönköpings län är ett plusenergilän.

Centerpartiets uppfattning är att stad och lands behöver varandra och måste samverka i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi vill stimulera människor att själva och tillsammans göra insatser för en bättre miljö. Det ska bli lättare att vara miljövän och det ska löna sig att leva miljövänligt. Vi kallar det en närodlad politik.

Centerpartiet arbetar för att

- Region och kommuner styr sin upphandling av mat till ekologiskt och närodlad med tillämpning av svenska djurskyddsregler
- Underlätta för etableringar av lokal försäljning och gårdsbutiker
- Uppnå målen i länets klimat- och energistrategi
- Utveckla länets naturbruksgymnasier till utbildnings- och kompetenscenter för gröna näringar
- Stödja projekt och teknikutveckling i Regionen som bidrar till bättre hushållning av naturresurser, kretsloppstänkande, minskat matsvinn och energieffektivisering

Bra hälsa och trygg vård för alla

En av regionens viktigaste uppdrag är att se till att länets invånare får en bra och säker vård. En väl fungerande hälso- och sjukvård är också en konkurrensfördel värd att lyfta fram i marknadsföringen av region Jönköpings län. Regionens sjukvård håller en bra standard.

Centerpartiet anser att vården ska vara solidariskt finansierad via skatten och tycker att den ska organiseras utifrån patientens behov och förutsättningar.

Hälso- och sjukvården delas ofta upp i olika delar som primärvård, sjukhusvård och psykiatri. Här har vi valt att se vården som en helhet. Sett ur medborgarens eller patientens perspektiv är det oftast av underordnad betydelse var olika organisatoriska gränser går inom eller mellan olika delar av vården.

Vi vill understryka att vården ska vara likvärdig i hela länet. Alla ska mötas och få vård och behandling utifrån sina behov och förutsättningar därför har vi heller inte i plattformen gjort någon uppdelning i olika patientgrupper, kön, funktionshinder, etnicitet eller sexuell läggning.

Centerpartiet har en stark tro på människors vilja och förmåga att ta ansvar för dig själv men också för närstående och andra i samhället. Det gäller särskilt i frågor som rör hälsa och kontakter med vården. Vi är övertygade om att människor själva vill bestämma mer och ha inflytande över sin egen vård.

Hur inflytande och valfrihet utformas är av stor betydelse för att du ska kunna ta ansvar för ditt eget liv och välbefinnande. Forskning visar att om patienten är delaktig i vården bidrar det till bättre behandlingsresultat. Därför behöver du bli mera aktiv och delaktig i planeringen och genomförande av din vård och behandling. Som närstående behöver du också vara välinformerad för att kunna vara ett bra stöd.

Centerpartiet anser att det finns några områden som är särskilt viktiga att arbeta med för att nå målet om en bra hälsa och trygg vård för alla. I följande punkter beskriver vi vad vi vill göra

- Ett friskare liv
- Större inflytande över din egen vård
- Rätt vård i rätt tid
- Säker vård med bra bemötande
- Effektivare vård
- Tandhälsan
- Kunskapsutveckling
- Långsiktig kompetensförsörjning

Ett friskare liv

Arv, miljöfaktorer, valet av livsstil och levnadsvanor är några av de saker som påverkar risken att drabbas av sjukdom. Riskerna för att insjukna och

dö i förtid har dock minskat genom att sjukvården uppvisar allt bättre resultat.

Folkhälsan har också blivit bättre men inte på alla områden. Vi ser fortsatta problem med övervikt, för lite fysisk aktivitet, bruk av tobak, riskbruk av alkohol och drog- och läkemedelsmissbruk. Andra exempel är tecknen på sämre psykiskt välbefinnande i olika grupper som ungdomar och unga vuxna samt äldre. På senare tid har vi sett ökade risker för spridning av vissa smittsamma sjukdomar. Åtgärder mot våld i samhället, i hemmen och nära relationer är andra områden som behöver ges större uppmärksamhet i det förebyggande arbetet.

Otrygghet i vardagen kan också göra människor sjuka liksom en dålig fysiskt och psykisk arbetsmiljö.

Existerande skillnader i livslängd och sjuklighet mellan olika grupper är fortsatt en av de viktigaste utmaningarna - både för samhället som helhet och för sjukvården i synnerhet.

Studier visar att det finns stor potential i att utveckla det förebyggande arbetet och ett hälsofrämjande förhållningssätt i kontakterna mellan vården och medborgarna. Med systematiskt arbetssätt, ökade kunskaper, bättre metoder och motivation kan vi ta vara på medvetenheten som finns. På så vis kan vi stödja, och uppmuntra människor till att ta ansvar för sin hälsa livet igenom. Vi ser också insatser för ett hållbart arbetsliv och satsningar inom andra områden som kultur och fritid har stor betydelse för folkhälsan och vårt välbefinnande.

Förebyggande insatserna inom barnhälsovård och barntandvård är viktiga för att ge en bra grund för god hälsa längre fram i livet. På samma sätt kan en förstärkning av insatserna för den äldre delen av befolkningen öka förutsättningarna till god hälsa långt upp i åren.

Sjukvårdens kunskaper och erfarenheter av hur miljöfaktorer påverkar hälsan måste tas tillvara och omsättas till kunskap när vi planerar, formar och bygger vårt samhälle. En giftfri vardag är ett viktigt mål.

Centerpartiet vill satsa på följande områden:

- Ökas samverkan och samarbete i folkhälsofrågor med kommuner, arbetsliv, föreningar och övrig ideell sektor.
- Större fokus i all verksamhet på insatser som stödjer äldres hälsa.
- Förebyggande insatser mot psykisk ohälsa bland ungdomar och unga vuxna.
- Förstärk det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet i all sjukvårdsverksamhet och tandvård.
- Familjecentraler och ungdomsmottagningar i alla länets kommuner.

- Alla som vill sluta röka eller komma ur sitt missbruk ska kunna få stöd och professionell hjälp.
- Förstärkt arbetet med att ta bort farliga och hormonstörande kemikalier i regionens verksamheter.
- Utveckla modellen med grön rehabilitering till flera områden.
- Fortsätta utbyggnaden av kultur på recept och motion på recept i länet.

Större inflytande över din egen vård

Patientens rätt till inflytande har stärkts genom införandet av vårdval och ny lagstiftning

Vården är inte alltid så patientfokuserad som den borde vara. Ibland tar andra perspektiv som verksamhetens och professionens över. Patienter upplever att man bara i begränsad omfattning är delaktiga i sin egen vård trots att deras aktiva medverkan kan ha stor betydelse för vårdens resultat.

En allt större del av vården sker utanför sjukhusen i hemmiljö vilket ställer ökade krav på bra information och kontinuitet i kontakterna inte bara med patienten utan också närstående. Formerna för patienters delaktighet i vården och information/stöd till närstående behöver utvecklas ytterligare. Särskilda kontaktsköterskor och patientutbildning i form av lärcaféer är ett bra exempel på hur informationsutbytet kan ske på ett enkelt och bra sätt.

Allt fler söker information på Internet och använder sig av olika sorters e-tjänster. Det ställer förväntningar på att man i sina kontakter med vården också ska kunna använda sig av sådana tjänster. Information om egna vården, som t.ex. kunna läsa sin egen journal på nätet, ska finnas tillgänglig på ett enkelt och överskådligt sätt. Ju mer information om patienten som finns tillgå desto viktigare blir det också att skyddet för den personliga integriteten stärks och att säkerheten i hanteringen av känsliga uppgifter ökar.

Med införandet av Vårdval Jönköping och därmed rätten att själv välja vårdcentral har invånarna inflytande över den egna vården väsentligt stärkts. Genom att sluta avtal med angränsande landsting kan den rätten också utvidgas till att omfatta vårdcentraler på andra sidan landstingsgränsen. När vårdcentraler arbetar på lika villkor skapas drivkrafter för att än bättre tillgodose patienternas behov och därmed erbjuda ännu bättre service och bra vård. Vårdens kvalitet blir ett konkurrensmedel och då utvecklas vården och kvaliteten förbättras.

Vi är öppna för att införa vårdval inom andra områden där tillgängligheten behöver förstärkas eller där andra viktiga mervärden skapas för patienten.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Pröva vårdval inom fler verksamhetsområden.
- Bygga ut modellen med kontaktsjuksköterskor.
- Landstingets e-tjänster som t.ex. mina vårdkontakter/e-hälsa.
- Patientutbildning och anhörigstöd.

Rätt vård i rätt tid

Vi anser att vård ska kunna erbjudas utan onödig fördröjning som påverkar patienten negativt i fysisk eller psykisk mening. Därför ska arbetet med att ytterligare korta väntetiderna fortsätta.

Vi bör sträva efter att när så är möjligt göra mera på samma gång när patienten besöker vården istället för att splittra upp vården på flera undersökningar och behandlingar.

Övergångarna mellan olika ansvarsområden och verksamheter är oftast en svag länk där tidsförluster uppstår. Detta är särskilt känsligt när det gäller mycket svåra akuta sjukdomstillstånd som till exempel cancer. Eller när rehabiliteringsinsatser behöver komma igång snabbt efter en stroke.

Som patient eller anhörig ska du själv inte behöva ta ansvar för kontakter eller se till att informationen fungerar mellan verksamheter. Den som ansvarar för din vård ska också säkerställa att vårdkedjan fungerar och att inga onödiga dröjsmål uppstår. Detta gäller också i övergångarna till andra verksamheter utanför landstingets ansvarsområde. Det är särskilt viktigt att det fungerar bra när barn/ungdomar och äldre omfattas av insatserna.

Samarbetet mellan landstingets tre akutsjukhus i Eksjö, Jönköping och Värnamo behöver utökas för att vi ska fullt ut utnyttja alla resurser och den kompetens som finns för att kunna ge vård i rätt tid. Vi behöver också inom regionsjukvården öka samverkan med landstingen i Östergötland och Kalmar.

Det också viktigt att det finns en flexibilitet i sjukvårdsorganisationen så att man vid behov kan köpa in kompetenser och vård när det uppstår risk för uppbyggnad av köer eller tillfälliga toppar. Även införandet av vårdval kan vara ett sätt att öka tillgänglighet och kapacitet inom vissa områden.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Korta väntetiderna genom att ytterligare skärpa vårdgarantin.
- Vårdgaranti införs på flera områden som t.ex. inom rehabiliteringen.

- Ökad flexibilitet i användningen av sjukvårdens resurser.
- Tydligt ansvar för hela **vårdkedjan** och **inga "glapp"** i övergångarna mellan olika verksamheter eller till kommunernas vård och omsorg.

Säker vård med bra bemötande

Dagens sjukvård blir alltmer avancerad och komplex. Därmed ökar riskerna för fel och misstag. Hälften av alla vårdskador inträffar i samband med operationer och annan intensivvård. Näst vanligast är infektioner som uppstår i samband med vården på sjukhus. Utöver onödigt lidande för patienten leder också felen och misstagen till ökade vårdkostnader i form av längre sjukhusvistelse och längre vårdtid. Resurser som annars hade kunna bidra till bättre vård.

En vård av hög kvalité ska vara säker. Patienterna ska kunna känna sig trygga i att de får en så god vård som är möjligt och eventuella risker förebyggs så långt detta är möjligt. Landstinget har under senare år utvecklat ett program för säker vård. Detta arbete bör ytterligare intensifieras under kommande år. Ekonomiska styrmedel tillsammans med ständigt förbättringsarbete och kompetensutveckling ska användas för att uppnå målet om en säker vård. En framgångsfaktor är medarbetarnas delaktighet i utvecklingsarbetet.

En fjärdedel av alla vårdskador beror på felaktig läkemedelsbehandling. Överdoser, biverkningar och utebliven behandling dominerar. Ett särskilt riskfyllt område är läkemedelsbehandling av äldre sköra patienter och multisjuka. Kunskaperna om läkemedel och biverkningar behöver öka inom hela vården. En bättre och mera systematisk uppföljning av förskrivningen kan minska riskerna för överförskrivning och biverkningar, inte minst bland de äldre patienterna. Förskrivningen av antibiotika och riskerna med resistenta bakteriestammar måste uppmärksammas mer.

Grunden för bra vård är ett värdigt bemötande. Patientens delaktighet och inflytande är avgörande för att vården ska fungera på ett bra sätt. Samverkan kring patienten och väl fungerande vårdkedjor ger kontinuitet i vården och tryggare patienter. Ekonomiska styrmedel ska kunna användas för att stimulera verksamheten till högre kvalité och bättre bemötande.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- System för ledning och uppföljning ska ha tydligt fokus på riskförebyggande arbete och patientsäkerhet.
- Ökad kunskap om läkemedel och biverkningar i vården.
- Årliga genomgångar av läkemedel för patienter med många läkemedel.
- Fokus på bättre bemötande i vården.

- Ekonomiska styrmedel för högre kvalitet och bättre bemötande.

Effektiv vård

Hälso- och sjukvården har begränsade resurser samtidigt som nya behandlingsmetoder utvecklas och vårdbehoven ökar. En allt äldre befolkning ställer också krav på en effektiv vård. Tillgängliga resurser måste därför utnyttjas på bästa sätt för att uppnå önskvärda resultat i vården. All verksamhet ska ha hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande inriktning och arbetssätt.

Kontinuerligt utvecklingsarbete som reducerar kostnader som har sin grund i kvalitetsbrister och dålig organisation är viktig del i arbetet med att uppnå en kostnadseffektiv vård.

Ett samlat länsperspektiv på sjukvården måste vara utgångspunkten för planering och resursfördelning för att upprätthålla en framtida bra och effektiv sjukvård för länets invånare.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Styr- och ersättningsmodeller som gör vårdens mer kostnadseffektiv.
- All verksamhet ska ha hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande inriktning och arbetssätt.
- Snabbare och mer systematisk spridning och introduktion av **”bra exempel”** som tas fram inom utvecklingsarbetet.

Bra tandhälsa

Länets invånare ska ha en god tillgång på tandvård. Regionen svarar för att det finns en bra och väl fungerande barn, och ungdomstandvård, specialisttandvård för vuxna och tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvård.

Allmäntandvården utförs på en marknad där både Folk tandvården och privata tandvårdsföretag erbjuder invånarna tandvård. Det är viktigt att Landstinget olika roller i tandvården både som beställare och utförare klargörs. Folk tandvårdens klinikstruktur i länet ligger fast.

En förutsättning för god tillgänglighet och korta väntetider för nya patienter är väl bemannade kliniker. Pensionsavgångar och större konkurrens om utbildad personal främst tandläkare och specialister kräver ett än mer omfattande rekryteringsarbete de närmaste åren både inom landet och utomlands.

Det framgångsrika förebyggande arbetet med barn och ungdomars tandhälsa ska fortsätta. Likaså satsningen på Frisktandvård, tandvård till fast pris, för att uppmuntra unga vuxna att fortsatt ta ett egenansvar för sin tandhälsa när man lämnat barn- och ungdomstandvården.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Satsningen på förebyggande tandvård och frisktandvård.
- Rekrytering av tandläkare till hela länet.

Stöd kunskapsutvecklingen

Antalet vetenskapliga studier som handlar om sjukdom och hälsa ökar. Inom den medicinska forskningen görs framsteg som öppnar möjligheten att behandla och bota allt fler sjukdomstillstånd. I snabbare takt blir också ny kunskap och nya behandlingsmetoder tillgängliga för sjukvården. Det kommer också riktlinjer och rekommendationer för vården från nationell nivå som ska omsättas i det dagliga arbetet. Löpande fortbildning och ständigt förbättringsarbete krävs om verksamheten ska kunna hålla jämna steg med kunskapsutvecklingen. Utvecklingsavdelningen Culturum, forskningsenheten Futurum och Odontologiska institutionen är i detta sammanhang betydelsefulla verksamheter. Samarbetet med Högskolan inom the Jönköping Academy är också av stor betydelse för utvecklingen av sjukvården i vårt län.

Resurserna för forskning, fortbildning och kompetensutveckling behöver förstärkas. Det gör sjukvården till en attraktivare arbetsplats både för de som redan arbetar där idag och för de som utbildar sig för att göra det i framtiden

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Möjligheterna till kompetensutveckling och fortbildning
- Stimulera forskning och utvecklingsarbete

Våra medarbetare och långsiktig kompetensförsörjning

Personal med rätt kompetens och engagemang är grunden för fortsatt bra utveckling av verksamheten. Vi behöver duktiga medarbetare som ges utrymme och förutsättningar att utveckla sina kompetenser. Som arbetsgivare ska vi kunna erbjuda konkurrenskraftiga löner. Dessa ska sättas individuellt och vara jämställda mellan könen.

De närmaste åren ökar pensionsavgångarna inom en rad olika vårdyrken. Tillgången på specialister inom vissa områden är begränsad och konkurrensen hårdnar. Risken ökar för att tillgänglighet och kvalitet i

vården på sikt kan försämrans på grund av svårigheter att rekrytera rätt kompetenser till verksamheten.

Tillsammans med andra samhällsverksamheter och näringslivet behöver vi utveckla våra strategier för att rekrytera och behålla kompetens i länet. Det handlar om bland annat om åtgärder som ökar attraktionskraften, tandemrekryteringar, möjligheter till entreprenörskap i vården samt forskning och fortbildning.

Centerpartiet vill utveckla följande områden:

- Strategier för rekrytering av specialistkompetenser till hela länet för att minska behovet av inhyrd personal.
- Öka intresset bland unga i länet för att utbilda sig för och arbeta inom hälso- och sjukvård/tandvård.
- Utöka antalet utbildningstjänster inom svårrekryterade områden
- Erbjuder praktikplatser.